

Start podnikání bez chyb Na co si dát pozor (OSVČ i s.r.o.)

Dobrý den,

děkuji Vám za důvěru a za to, že jste si stáhli tuto příručku. Začátky podnikání bývají plné nadšení a očekávání, ale často s sebou přinášejí i nejistotu a spoustu otázek.

Možná si právě teď říkáte: *“Dělám všechno správně? Na nic jsem nezapomněl/a? Nemůže mě něco později nepříjemně překvapit?”*

A přesně proto tato příručka vznikla.

Najdete v ní **přehled nejčastějších situací**, ve kterých si podnikatelé **nejsou jisti, nebo chybují**. Na co si **dát pozor hned na začátku podnikání** – ať už začínáte jako OSVČ, nebo zakládáte s.r.o. Mým cílem není Vás vyděsit. Naopak. **Cílem je dodat Vám jistotu, že máte pevné základy a víte, co děláte.**

Kdo pro Vás příručku připravil

Jmenuji se Katka Malysová a věnuji se oblasti účetnictví.

Jsem **účetní už více jak 7 let**, pomáhám zejména **začínajícím podnikatelům zorientovat se v povinnostech**, které jsou s podnikáním spojené, a **vysvětlit jim věci jednoduše a srozumitelně**. Zároveň **jsem zakladatelkou akademie pro účetní**, kde pomáhám začínajícím účetním v převedení teoretických znalostí do praxe, **pořádám webináře a různá školení z oblasti účetnictví**.

Z účetní praxe **vím, že začátky podnikání mohou být matoucí** – zejména když se člověk setká s pojmy, jako je DPH, kontrolní hlášení nebo různé zákonné povinnosti. Právě proto se snažím předávat informace tak, aby **dávaly smysl i těm, kteří s podnikáním teprve začínají**.

Autorská práva

Tato příručka je autorským dílem a je chráněna autorským zákonem. Veškerý obsah je určen pouze pro Vaši osobní potřebu.

Bez předchozího písemného souhlasu autora není dovoleno tuto příručku ani její části kopírovat, šířit, upravovat nebo poskytovat třetím osobám, a to v jakékoliv formě (elektronické i tištěné).

Děkuji za respektování této práce a její hodnoty.

Jako účetní vidím, že se (nejen) začínající podnikatelé soustředí na svůj business, ale účetními a daňovými otázkami se zas až tak nezabývají. **Ale právě ty malé věci, které se na začátku pohlídají a nastaví správně, můžou podnikateli v budoucnu pomoci.**

Nejprve se podíváme na co si dát pozor a co si pohlídat, pokud jste OSVČ

1. Založení živnosti

Jako první krok je vydat se na živnostenský úřad a **zažádat o založení živnosti**. Úředník s vámi vyplní jednotný registrační formulář - na základě toho **se registrujete rovnou i na sociální správu, zdravotní pojišťovnu**. Nemusíte tak chodit na jednotlivé instituce zvlášť. Od 1.1.2024 již není povinnost registrovat se na finanční úřad k dani z příjmu fyzických osob.

Pokud se vám nechce ani na ten živnostenský úřad, můžete si jednotný registrační formulář **vyplnit elektronicky a poslat datovou schránkou občana**. Ať už budete živnost vyřizovat osobně na úřadu nebo elektronicky, **musíte zaplatit správní poplatek 1000 Kč**.

2. Datová schránka

Pár dní po založení živnosti **Vám přijdou přístupy do vaší nové podnikatelské datové schránky**. Vaší **povinností je datovou schránku kontrolovat**, protože instituce s vámi budou komunikovat přes ní. Pokud Vám zašlou například výzvu z finančního úřadu, na kterou musíte do 5 dnů odpovědět, **je Vaše zodpovědnost si ji přečíst včas a lhůtu stihnout**.

3. Soukromý účet pro podnikání?

I když zákon umožňuje používat soukromý účet k podnikání, **není to ideální**. Oddělením osobních a podnikatelských financí si **usnadníte sledování cash flow** a v případě vedení daňové evidence rozhodně **větší pořádek mezi příjmy a výdaji**. Taky tím dost **ušetříte práci** vaší účetní a tím pádem **i peníze**, které jí zaplatíte za její služby.

V případě **kontroly ze strany finanční správy** se dokládají výpisy z bankovního účtu. V případě příjmů, které nejsou zahrnuty v daňovém přiznání **musíte prokázat, že se nejedná o zdanitelné příjmy** - tedy nesouvisející s podnikáním. Pokud máte na soukromém účtu přijaté platby, které nesouvisí s podnikáním - od kamarádů za lístky do kina, od přítele na společné výdaje, apod., kontrola se bude ptát.

4. Povinnost platit zálohy?

Pokud je podnikání Vaší **hlavní činností** – tedy nejste nikde zaměstnán, nepobíráte rodičovský příspěvek nebo nestudujete prezenční formou (do 26 let), tak **máte povinnost hradit zálohy na sociální a zdravotní pojištění**. Zdravotní pojištění se platí vždy do 8. dne následujícího měsíce. Tzn. za leden platíte nejpozději do 8. února. Naopak sociální pojištění se platí nejpozději poslední (pracovní) den daného měsíce.

Pokud je podnikání vaší **vedlejší činností první rok podnikání zálohy platit nemusíte**. Ovšem máte povinnost po uplynutí zdaňovacího období a po podání daňového přiznání podat také přehled na sociální správu a zdravotní pojišťovnu, stejně jako podnikatel, jehož podnikání je činností hlavní. Dle základu daně se pak vypočítá, zda v následujícím roce budete zálohy platit. U zdravotního pojištění je to ještě komplikovanější, pokud za vás platí pojistné stát (student, pobírání RP, apod.), vypočítané zálohy budete muset platit. Pokud za vás odvádí z minimálního vyměřovacího základu zaměstnavatel, zálohy nemusíte platit.

Často si podnikatelé na vedlejší činnosti myslí, že se jich zálohy netýkají, ale jak vidíte není to pravda.

Často se také stává, že si podnikatelé během roku **neodkládají peníze na případné doplatky na zálohách**. Ono totiž, i když během roku platíte zákonem stanovené zálohy na sociální a zdravotní pojištění, **neznamená to, že nebudete za rok nic doplácet**. Čím vyšší zisk máte, tím vyšší zálohy budete muset platit. **Určitě doporučuji tohle projít s vaší účetní** aby vám víc dopodrobna vysvětlila tenhle systém. Bez dostatečné rezervy může být období podání daňového přiznání a přehledů na sociální a zdravotní stresující. Dát najednou třeba i desítky tisíc bolí rozhodně víc, než si každý měsíc tisícovku (nebo míň) odložit.

5. Nedostatečné zvažování výdajů vs. paušálu

Mnozí podnikatelé neřeší, zda se jim více vyplatí uplatnit skutečné výdaje, nebo zvolit paušální výdaje. **Správná volba přitom může výrazně ovlivnit jejich daňovou zátěž.** Doporučuji tohle **konzultovat s účetní hned na začátku podnikání.**

Podnikatel (OSVČ) si v podstatě může vybrat z následujícího:

- Režim paušální daně
- Výdaje procentem z příjmu
- Skutečné výdaje (daňová evidence)

Každá z variant **má svá specifika a pro každého podnikatele bude výhodnější a efektivnější jiná varianta.** Stručně si popíšeme jaký je systém každé z nich.

Režim paušální daně:

Podnikatel nemusí zpracovávat daňové přiznání. Každý měsíc odvádí státu jednu částku, ze které je odvedeno sociální a zdravotní pojištění a záloha na daň z příjmu. Podnikatel v režimu paušální daně nemůže být zároveň zaměstnanec v HPP a plátce DPH.

Výdaje procentem z příjmu:

Podnikatel v daňovém přiznání uplatní výdaj procentem z příjmu - tzn. nemusí evidovat své skutečné výdaje. Existují 30%, 40%, 60% a 80% výdaje. Pro většinu živností platí 60% výdaj. Tzn., že pokud máte za rok 200 000,- příjmy, výdaje uplatníte ve výši 120 000,-. Základ daně bude jejich rozdíl (200tis minus 120tis.)

Skutečné výdaje:

Podnikatel musí vést tzv. daňovou evidenci. Evidovat své příjmy i výdaje. Například v excelové tabulce. A musí k tomu evidovat také dané doklady/faktury. Základ daně pak vypočte jako rozdíl mezi příjmy a výdaji. Je to administrativně náročnější a vyplatí se hlavně těm, kteří mají skutečné výdaje vyšší, než by byl daný výdaj procentem z příjmu.

6. DPH

Podnikatelé si často myslí, že pokud nepřekročí obrát 2mil. Kč za kalendářní rok (dříve bylo za 12 po sobě jdoucích měsíců), nemusí žádné DPH řešit. **To je ale chyba**, protože pokud si **například platíte reklamu na FB**, máte zaplacený Workspace od Googlu nebo naopak vy poskytujete službu subjektu z EU (zjednodušeně řečeno, má to svá specifika) **plynou vám z pohledu DPH určité povinnosti**. Pokud to nebudete řešit? Je to chyba, v případě kontroly vám **může finanční správa nezaplacené DPH dát k úhradě zpětně i s úroky a sankcemi**.

Chápu, že tahle kapitola pro Vás může být španělská vesnice a vůbec teď netušíte o čem mluvím - ráda to s Vámi projdu na individuální konzultaci, pokud budete mít zájem.

Zkusím to i stručně vysvětlit zde, abyste věděli, co z toho pro vás vlastně vyplývá:

V momentě, kdy nastane situace, ze které vám tato povinnost vyplyne (přijde Vám faktura za FB reklamu), musíte vyplnit **Zádost o registraci k identifikované osobě** (na portálu finanční správy) a podat ji na finanční úřad, ke kterému spadáte (do 15 dnů).

Za jakých situací se **stáváte identifikovanou osobou?**

- Přijmete službu s místem plnění v ČR od osoby neusazené v ČR - například reklama na Facebooku, Googlu, montážní práce od zahraničního subjektu, inzerce na Booking apod.
- Nakoupíte zboží z jiného členského státu EU a toto zboží je předmětem DPH
- Poskytnete službu s místem plnění mimo ČR – například fakturujete za zahradnické práce, které jste dělali v Německu, pro německou firmu

Jaké plynou povinnosti?

Stejně jako plátce DPH máte i jako identifikovaná osoba **povinnost podávat přiznání k DPH**. Přiznání podáváte pouze za měsíce, kdy nastala některá ze situací popsána výše – přijmete službu od osoby neusazené v ČR, nebo naopak službu poskytnete mimo ČR vy, nebo nakoupíte zboží z EU.

Může se stát, že situace nastane v lednu. Do 25. února musíte podat přiznání k DPH. V únoru, březnu ani dubnu situace nenastane. **Za tyto měsíce přiznání podávat nemusíte.**

Z částky, kterou máte na přijaté faktuře (je uvedena bez DPH) musíte DPH „dovyměřit“ a zaplatit státu (nejčastěji 21%). Většinou i identifikované osoby už si na to **najímají účetní nebo daňové specialisty**.

Co je důležité říct je, že identifikované osoby **nepodávají kontrolní hlášení**.

V případě, že jste identifikovaná osoba z důvodu toho, že vy poskytujete službu mimo ČR, musíte podat jiný formulář - souhrnné hlášení. DPH neplatíte, protože jste žádnou službu ani zboží nepřijali. Naopak vy prodáváte mimo ČR, DPH tak bude mít povinnost odvést váš zákazník.

7. Fakturace

Často podnikatel neví, že **existuje rozdíl mezi fakturou a daňovým dokladem** a netuší, který doklad z těchto dvou má povinnost vystavit.

Jak to má být správně?

Fakturu vystavují **neplátcí DPH**. Pokud by vašimi zákazníky byly jen soukromé osoby (nepodnikatelé) nemáte povinnost fakturu vystavit, jen pokud by to zákazník vyžadoval.

Pokud budou vaši zákazníci podnikatelé, fakturu byste vystavit měli, i přes to, že druhý podnikatel je také neplátce DPH.

Faktura by měla obsahovat:

- datum vystavení
- datum splatnosti
- číslo faktury (faktury mají svou číselnou řadu a jednotlivá čísla na sebe navazují)
- Vaše fakturační údaje (IČO, název, sídlo)
- název registru, který Vás jako podnikatele registruje („Fyzická osoba zapsaná v Živnostenském rejstříku“)
- informace o odběrateli (IČO, název, sídlo)
- forma úhrady (převodem, hotově, dobírkou, apod.)
- popis služby nebo zboží
- fakturovaná částka (včetně měny)
- číslo bankovního účtu, pokud je platba převodem
- variabilní číslo, pod kterým má platba převodem proběhnout (většinou je shodné s číslem faktury)
- na faktuře by měla být také věta „Nejsem plátcem DPH“

NA FAKTUŘE NEUVÁDÍTE SVÉ DIČ přidělené finančním úřadem. V případě, že byste DIČ uvedli, pro druhou stranu (odběratele) by to mohlo být matoucí. DIČ se totiž na faktuře uvádí, pokud jste plátce DPH v tuzemsku.

Daňový doklad vystavují **pouze plátcí DPH** a vystavují ho vždy a všem. Ať už se jedná o občana/podnikatele neplátce DPH nebo plátce DPH.

- Nese označení „daňový doklad“
- datum vystavení + na rozdíl od neplátce DPH musíte uvést DUZP (datum uskutečnění zdanitelného plnění). Zjednodušeně se dá říct, že je to den, kdy byla poskytnuta služba, nebo zboží. Případně platba za zboží nebo služby. Podle toho, co nastalo dříve.
- datum splatnosti
- číslo daňového dokladu (mají svou číselnou řadu a jednotlivá čísla na sebe navazují)
- Vaše fakturační údaje (IČO, název, sídlo) + **musí zde být uvedeno vaše DIČ** přidělené finančním úřadem + název registru, který Vás jako podnikatele registruje („Fyzická osoba zapsaná v Živnostenském rejstříku“)
- informace o odběrateli - zákazníkovi (IČO, název, sídlo, případně DIČ)
- forma úhrady (převodem, hotově, dobírkou, apod.)
- popis služby nebo zboží
- číslo bankovního účtu, pokud je platba převodem
- částka za službu/zboží rozepsaná na základ daně, částku DPH a částku celkem
- sazba DPH (21% nebo 12%)
- variabilní číslo, pod kterým má platba převodem proběhnout (většinou je shodné s číslem faktury)

Nyní se podíváme, na co si dát pozor a co si pohlídat, pokud jste S.R.O.

Něco je shodné jako u OSVČ proto to zde uvedu znovu pro případ, že jste si část pro OSVČ nečetli.

1. Datová schránka

Pár dní od založení společnosti Vám přijdou **přístupy do vaší nové podnikatelské datové schránky**. Vaší **povinností je datovou schránku kontrolovat**, protože instituce s vámi budou komunikovat přes ní. Pokud Vám zašlou například výzvu z finančního úřadu, na kterou musíte do 5 dnů odpovědět, **je Vaše zodpovědnost si ji přečíst včas a lhůtu stihnout**.

2. Bankovní účet

Jako s.r.o. **nemůžete mít k podnikání soukromý účet**. Účet musí být založen na společnost. Protože vy jste ve společnosti pouze jednatel/společník nemůže tak být registrovaný váš soukromý účet.

3. Účetnictví

Jako právnická osoba (s.r.o.) **nemáte na výběr a musíte vést podvojně účetnictví**. Doporučuji ho **svěřit spolehlivé osobě**, využívat technologie pro automatizace a digitalizace. Účetnictví není jen o evidenci dokladů pro kontrolu z finanční správy, ale i pro **kontrolu a přehled pro vás, majitele firmy**.

3. DPH

Tady se tábor dělí na dvě části.

Ta první část si myslí, že firma je automaticky i plátce DPH. Ale to není pravda. To, že **podnikáte formou právnické osoby neznamená, že jste plátcem DPH**. DPH se stanete nejčastěji překročením obratu 2mil. Kč za kalendářní rok (dříve bylo 12 po sobě jdoucích měsíců), dobrovolně nebo na základě jiných zákonem daných specifik.

Druhý tábor si často myslí, že pokud se neregistrují dobrovolně a nepřekročí daný obrat, nemusí nic ohledně DPH řešit.

Jenže tady je ještě **jeden případ, kdy se vás DPH týká** - pokud si například **platíte reklamu na FB**, máte zaplacený Workspace od Googlu nebo naopak vy poskytujete službu subjektu z EU (zjedodušeně řečeno, má to svá specifika) **plynou vám z pohledu DPH určité povinnosti**. Pokud to nebudete řešit? Je to chyba, v případě kontroly vám může **finanční správa nezaplacené DPH dát k úhradě zpětně i s úroky a sankcemi**.

Chápu, že tahle kapitola pro Vás může být španělská vesnice a vůbec teď netušíte o čem mluvím - ráda to s Vámi projdu na individuální konzultaci, pokud budete mít zájem.

Zkusím to i stručně vysvětlit zde, abyste věděli, co z toho pro vás vlastně vyplývá:

V momentě, kdy nastane situace, ze které vám tato povinnost vyplyne (přijde Vám faktura za FB reklamu), musíte vyplnit **Zádost o registraci k identifikované osobě** (na portálu finanční správy) a podat ji na finanční úřad, ke kterému spadáte (do 15 dnů).

Za jakých situací se stáváte identifikovanou osobou?

- Přijmete službu s místem plnění v ČR od osoby neusazené v ČR - například reklama na Facebooku, Googlu, montážní práce od zahraničního subjektu, inzerce na Booking apod.
- Nakoupíte zboží z jiného členského státu EU a toto zboží je předmětem DPH
- Poskytnete službu s místem plnění mimo ČR – například fakturujete za zahradnické práce, které jste dělali v Německu, pro německou firmu

Jaké plynou povinnosti?

Stejně jako plátce DPH máte i jako identifikovaná osoba **povinnost podávat přiznání k DPH**. Přiznání podáváte pouze za měsíce, kdy nastala některá ze situací popsána výše – přijmete službu od osoby neusazené v ČR, nebo naopak službu poskytnete mimo ČR vy, nebo nakoupíte zboží z EU. Může se stát, že situace nastane v lednu. Do 25. února musíte podat přiznání k DPH. V únoru, březnu ani dubnu situace nenastane. **Za tyto měsíce přiznání podávat nemusíte.**

Z částky, kterou máte na přijaté faktuře (je uvedena bez DPH) musíte DPH „dovyměřit“ a zaplatit státu (nejčastěji 21%). Většinou i identifikované osoby už si na to **najímají účetní nebo daňové specialisty.**

Co je důležité říct je, že identifikované osoby **nepodávají kontrolní hlášení.**

V případě, že jste identifikovaná osoba z důvodu toho, že vy poskytujete službu mimo ČR, musíte podat jiný formulář - souhrnné hlášení. DPH neplatíte, protože jste žádnou službu ani zboží nepřijali. Naopak vy prodáváte mimo ČR, DPH tak bude mít povinnost odvést váš zákazník.

4. Fakturace

Často podnikatelé neví, že **existuje rozdíl mezi fakturou a daňovým dokladem** a netuší, který doklad z těchto dvou má povinnost vystavit.

Jak to má být správně?

Fakturu vystavují **neplátcí DPH**. V případě s.r.o. (která musí ze zákona vést účetnictví) musí doklad vystavit vždy, ať už to bude faktura nebo účtenka z pokladny.

Faktura by měla obsahovat:

- datum vystavení
- datum splatnosti
- číslo faktury (faktury mají svou číselnou řadu a jednotlivá čísla na sebe navazují)
- Vaše fakturační údaje (IČO, název, sídlo)
- název registru, který Vás jako podnikatele registruje („Právnícká osoba zapsaná u Krajského soudu XXXX)
- informace o odběrateli (IČO, název, sídlo)
- forma úhrady (převodem, hotově, dobírkou, apod.)
- popis služby nebo zboží
- fakturovaná částka (včetně měny)
- číslo bankovního účtu, pokud je platba převodem
- variabilní číslo, pod kterým má platba převodem proběhnout (většinou je shodné s číslem faktury)
- na faktuře by měla být také věta „Nejsem plátcem DPH“

NA FAKTUŘE NEUVÁDÍTE SVÉ DIČ přidělené finančním úřadem. V případě, že byste DIČ uvedli, pro druhou stranu (odběratele) by to mohlo být matoucí. DIČ se totiž na faktuře uvádí, pokud jste plátce DPH v tuzemsku.

Daňový doklad vystavují **pouze plátcí DPH** a vystavují ho vždy a všem. Ať už se jedná o občana/podnikatele neplátce DPH nebo plátce DPH.

- Nese označení „daňový doklad“
- datum vystavení + na rozdíl od neplátce DPH musíte uvést DUZP (datum uskutečnění zdanitelného plnění). Zjednodušeně se dá říct, že je to den, kdy byla poskytnuta služba, nebo zboží. Případně platba za zboží nebo služby. Podle toho, co nastalo dříve.
- datum splatnosti
- číslo daňového dokladu (mají svou číselnou řadu a jednotlivá čísla na sebe navazují)
- Vaše fakturační údaje (IČO, název, sídlo) + **musí zde být uvedeno vaše DIČ** přidělené finančním úřadem + název registru, který Vás jako podnikatele registruje („Právnícká osoba zapsaná u Krajského soudu XXXX)
- informace o odběrateli - zákazníkovi (IČO, název, sídlo, případně DIČ)
- forma úhrady (převodem, hotově, dobírkou, apod.)
- popis služby nebo zboží
- číslo bankovního účtu, pokud je platba převodem
- částka za službu/zboží rozepsaná na základ daně, částku DPH a částku celkem
- sazba DPH (21% nebo 12%)
- variabilní číslo, pod kterým má platba převodem proběhnout (většinou je shodné s číslem faktury)

5.VYBÍRÁNÍ PENĚZ

Jednatelé a společníci v s.r.o. si často **mylně myslí, že peníze ve firmě jim patří a mohou si je vybírat jak chtějí.**

To je ale chyba. **Peníze patří společnosti a jednatelé/společníci si peníze mohou vyplácet pouze v několika případech.**

Jednatel **společnosti půjčí peníze** (mělo by být smluvně podložené) a **společnost mu peníze po nějaké době vrátí.**

Jednatel se společností uzavře **smlouvu o výkonu funkce jednatele**, ze které bude plynout **právo na odměnu jednatele**. Pozor, z hlediska daní a pojištění se na ni však **pohlíží jako na příjem ze závislé činnosti (ze mzdy).**

Po uzavření roku a po schválení účetní závěrky si **může jednatel vyplatit podíl na zisku**. Ten podléhá srážkové dani 15%, tedy pokud si jednatel vyplatí 100 000,- **musí z toho na dani odvést 15% státu**. Z podílu na zisku se neodvádí sociální ani zdravotní pojištění.

Za svou praxi jsem se několikrát setkala s tím, že si jednatel vybíral peníze z bankovního účtu společnosti. Na tohle si jako jednatel **dávejte pozor a nedělejte to**. Takhle podnikání formou s.r.o. nefunguje. **Společnost je samostatná jednotka a vy jste pouze jednatel**. Stejně tak **nemůžete firemní kartou platit soukromé nákupy**. Tohle můžete dělat pokud podnikáte jako OSVČ.

Poděkování

Děkuji Vám, že jste si tuto příručku přečetli.

Věřím, že Vám **pomohla lépe se zorientovat v začátcích podnikání** a upozornila Vás na důležité oblasti, na které se vyplatí nezapomínat.

Pokud byste se chtěli do některé z částí ponořit více do hloubky, nebo se zaměřit přímo na Vaši konkrétní situaci a otázky, můžete využít **individuální online konzultaci ZDE**.

Děkuji za Vaši důvěru a přeji Vám, ať se Vám v podnikání daří.

Vedení účetnictví
pro OSVČ a s.r.o.

Akademie pro
začínající účetní

Kateřina Malysová
Zakladatelka projektu Malá Sova

MALÁ SOVA
www.malasova.cz

[@malasova_akademie_pro_ucetni](https://www.instagram.com/malasova_akademie_pro_ucetni)

[@ucetni_malasova](https://www.instagram.com/ucetni_malasova)

[Kateřina Malysová](https://www.linkedin.com/company/kateřina-malysová)

www.malasova.cz
info@malasova.cz